

ŞÜPHE

Derleyen Öztürk Aydın

Ön Söz

Şüphe etmek, insanı araştırmaya götürür. O mu? Bu mu? Şu mu? Sorgular, sizi gerçeklere götürür. Ve bu iyi bir şeydir. Biz şüphecilerdeniz.

- Şüphe bilgeliğin başlangıcıdır. Aristoteles
- İnanmak çok sıkıcı. Şüphe etmek oldukça ilgi çekici. Oscar Wilde
- Din, bir inanç kültürüdür; bilim şüphe kültürüdür. Richard Feynman
- Şüphe etmek gerçeklere varmak için atılan ilk adımdır. Denis Diderot
- Şüphe etmek doğruya ulaşma yolunda atılan ilk adımdır. Rene Descartes
- Gerçek bilim bize şüphe etmemizi ve cehaletten kaçınmamızı öğretir. Claude Bernard
- Bilgi insanı şüpheden, iyilik acı çekmekten, kararlı olmak korkudan kurtarır. Konfüçyüs
- Şüphecilik bilgi arayışı için esastır, çünkü gerçek araştırmanın kök salması şaşkınlığın tohumudur. Paul Kurtz
- Kesin bilgi ancak çok az bildiğimiz zaman mümkündür. Bilgi miktarımız arttığında şüphemiz de artar. Goethe
- Ben bir ateistim. Ben laik bir hümanistim. Ben şüpheciyim. Ben ateistim çünkü şüpheciyim. Matt Dillahunty
- Şüphecilik ve şüphe, araştırma ve sorgulamaya götürür; sorgulama da bilgeliğin başlangıcıdır. Clarence Darrow
- Eğer gerçeği gerçekten bilmek istiyorsan, yaşamında bir kez olsun bütün şeyler hakkında şüphe et. Rene Descartes
- Bir tanrı iddiası için yeterli kanıt olduğu an, ateist olmayı bırakırım. Ama şüpheci olmaktan asla vazgeçmeyeceğim. Matt Dillahunty

- Eğer bir insan kesin bilgiden yola çıkarsa, şüphelere ulaşır. Şüpheden başlamayı becerebildiğinde ise, kesin bilgiye ulaşır. Francis Bacon

ŞÜPHE

- Şüphe bilgeliğin başlangıcıdır. Aristoteles
- Şüphesiz iman bağımlılıktır. Salman Rüşdi
- Ben sorgulayıcı, bir şüpheciyim. Luther Burbank
- Şüphe etmek, çift zihinli olmaktır. Aldous Huxley
- En çok bilen, en çok şüphe edendir. Robert Browning
- Şüphe değil, kesinliktir insanı deli eden. Friedrich Nietzsche
- Din Bir çok yaramazlık şüphesini gizler. Christopher Marlowe
- Basitliği arayın ve ondan şüphe edin! Alfred North Whitehead
- Şüphesiz şahsiyetimiz, hatıralarımızla kurulmuştur. Alexis Carrel
- Sadece şüpheli gerçekler savunulmaya ihtiyaç duyar. Alan Watts
- İnanmak çok sıkıcı. Şüphe etmek oldukça ilgi çekici. Oscar Wilde
- Alçak gönüllü şüphe, bilginin işaret fişeğidir. William Shakespeare
- Din, bir inanç kültürüdür; bilim şüphe kültürüdür. Richard Feynman
- Şüpheye yer bırakmayan yegane şeyden şüphe ediyoruz. Sam Harris
- Akıllı bir şüphecilik, iyi bir eleştirmenin ilk özelliğidir. James Lowell
- İnançları insanları bölen şeydir. Şüphe onları birleştirir. Peter Ustinov
- Şüphe etmek gerçeklere varmak için atılan ilk adımdır. Denis Diderot
- Sevdiklerimizin samimiyetinden şüphe etmek acı verici. Anne Bronte
- Küçük bir şüphe, toplam güvenilirlikten daha iyidir. Ebu'l-Ala El-Maarri
- Kolektif gerçeklerden her zaman şüphelenmişimdir. Eugene Ionesco
- Düşünmek, farkındalık yaratır ve şüpheye yol açar. Jiddu Krishnamurti
- Şüphe, inancın ikiz kardeşi olamayacak kadar yalnız bir acıdır. Hipokrat
- Kendinden şüphe etmeyen sanatçı, bir yere varamaz. Leonardo da Vinci
- Hayatta, ölüm ve şüpheden başka kesin olan bir şey yoktur. John Verdon
- Hiç şüphe yok ki, özgür basın, diktatörlüğün ilk düşmanıdır. Fidel Castro
- Şüphe etmek doğruya ulaşma yolunda atılan ilk adımdır. Rene Descartes
- Şüphecilik hem tarihte hem de felsefede bir erdemdir. Napolyon Bonapart
- Şüphecilik, bilginin de şüphecilik olduğu kadar, bilginin sonucudur. Homeros
- İnançlar insanları birbirinden ayırır. Şüphe onları bir araya getirir. Peter Ustinov
- Hiçbir şüphe yoktu ki insan, evrendeki tek zeki varlık değildi. Arthur Charles Clarke
- Şüpheli ve bilime aykırı yorumlar yapmamaya dikkat etmeliyiz. Aurelius Augustinus
- Herhangi bir şeye yaklaşmanın tek yolunun şüphe olduğuna eminim. Edward Teller
- Oy verme zamanı geldiğinde, seçmenin zekasından şüphe edilmez. Frederic Bastiat

- Şüphesiz insanlık kendini tanımak için muazzam bir gayret göstermiştir. Alexis Carrel
- Nuh'ta geleceği görme yeteneği olsaydı , gemisini hiç şüphesiz batırırdı. Emil Cioran
- Gerçek bilim bize şüphe etmemizi ve cehaletten kaçınmamızı öğretir. Claude Bernard
- Bilgi insanı şüpheden, iyilik acı çekmekten, kararlı olmak korkudan kurtarır. Konfüçyüs
- Geleneksel bilgelik olan her şeye karşı şüpheli bir tavır alarak başlayın. Noam Chomsky
- Şüphe bir geçişe doğru koşturur. Şüphe etmek akıllı insanlar için gerçektir. Tevfik Fikret
- Anayasa, hiç şüphe yok ki, icad edilen en verimli bir vergi makinesi olmuştur. Thomas Paine
- Dostlarımızdan şüphelenmek, onların ihanetinden çok daha utanç vericidir. F. Rochefoucauld
- Şüphemin dalgaları her dini boğdu aştı, Gönülümün yolları gittikçe karanlıklaştı. Neyzen Tevfik
- Sağlam bir kabullenişe giden yol, kalın bir şüphelik ormanından geçer. George Jean Nathan
- Yaşlılar her şeye inanır, orta yaşlılar her şeyden şüphelenir, gençler her şeyi bilir. Oscar Wilde
- Dostlarımızdan şüphelenmek, onların ihanetinden çok daha utanç vericidir. La Rochefoucauld
- Felsefemizde zihnimizde şüphe etmediğimiz şeyden şüphe duymayalım. Charles Sanders Peirce
- Bilmek inanmaktan üstündür. Bilmek, HİÇBİR şüphenin olmadığı anlamına gelir. Robert Anthony
- Bizler şüpheli, hatta deyim yerindeyse, düşüncenin eziyeti altında bir çağda yaşıyoruz. James Joyce
- Asla şüphe etmeyen insan asla düşünmez. Rüzgârda saman, denizde zavallı gibidir. George W. Foote
- Peşinde olduğumuz şey tutarlılık ve onu bulana kadar şüphe etmeye devam etmeliyiz. Arthur C. Doyle
- Çocuklara, şüphe etmemeleri gerektiğini öğretmenin yaratacağı trajediyi bir düşünün. Clarence Darrow
- İnsan sevgisinin köpekte içgüdüsel hale geldiğinden şüphe etmek pek mümkün değildir. Charles Darwin
- Dünya denilen bu kokuşmuş çöplükte her şeyden şüphe edebiliriz; bir annenin sevgisi hariç. James Joyce
- Şüphe, bilgeliğin başlangıcıdır. Dikkat, bağımsızlık, dürüstlük ve doğruluk anlamına gelir. George W. Foote
- Şüphelik , doğruya giden ilk adımdır. Genel olarak uygulanmalıdır, çünkü bu mihenk taşıdır. Denis Diderot
- Şüphelik bilgi arayışı için esastır, çünkü gerçek araştırmanın kök salması şaşkınlığın tohumudur. Paul Kurtz

- Kesin bilgi ancak çok az bildiğimiz zaman mümkündür. Bilgi miktarımız arttığında şüphemiz de artar. Goethe
- İhtiyarlar her şeye inanırlar, orta yaşlılar her şeyden şüphelenirler, gençler ise her şeyi bilirler. William Blake
- Düşünürseniz, acı çekersiniz. Şüphe ederseniz, delirirsiniz. Hissederseniz, yalnız kalırsınız. Eduardo Galeano
- Ben bir ateistim. Ben laik bir hümanistim. Ben şüpheciyim. Ben ateistim çünkü şüpheciyim. Matt Dillahunty
- İşe kesinliklerle başlayan, şüphelerle bitirir. Şüphelerle başlamaya razı olan, kesinliklerle bitirir. Francis Bacon
- Şüpheciler, ne hayatla ilgili yanılsamalara sahiptir ne de ölümsüzlük sözüne karşı boş bir inanç besler. Paul Kurtz
- Şüphecilik ve şüphe, araştırma ve sorgulamaya götürür; sorgulama da bilgeliğin başlangıcıdır. Clarence Darrow
- Harika, Matematik, Delilik, Şüphe, Cesaret Delilikte dünyanın en önemli insanı olduğumu düşündüm. John Nash
- Çok inanırsan kusurlarını asla fark edemezsin; Eğer çok fazla şüphe edersen başlamayacaksın. Richard Hamming
- Eğer gerçeği gerçekten bilmek istiyorsan, yaşamında bir kez olsun bütün şeyler hakkında şüphe et. Rene Descartes
- Konuşup da aptallığınızı ortaya koyacağınıza, konuşmayın da hiç olmazsa herkesin şüphesi kalsın. Abraham Lincoln
- İnsan, inanma istekliliğiyle orantılı olarak değil, şüphe etme hazırlığıyla orantılı olarak uygarlaştı. Henry Louis Mencken
- İnsanlık iman etmeye duyduğu istekle değil, şüphe etmeye duyduğu yatkınlıkla doğru orantılı gelişti. Henry Louis Mencken
- Suçluluk, belli belirsiz bir huzursuzluk ya da şüpheden farklıydı, ne de olsa yaşanmışlıklara dayanırdı. Valentina Giambanco
- İman, şüphesiz, şu güne kadar dağları yerinden oynatamadı. Ama hiç dağ olmayan yere dağlar koyabilir. Friedrich Nietzsche
- Şüpheciler gerçek bir bilim insanıdır: Yalnızca kendisinden ve yorumlarından şüphe duyar, ancak bilime inanır. Claude Bernard
- İlerlemek için bilgisizliğimizi kabul etmenin ve şüpheyi yer bırakmanın ne kadar önemli olduğunu anladık. Richard Feynman
- Felsefenin içinde olan kimselerin dinle, inançla fazla bir alakaları kalmaz, şüpheciler olurlar. Konformist olamazlar. Yasin Ceylan
- Şüphe yöntemi medeniyete uygulanmalıdır; gerekliliğinden, mükemmelliğinden ve kalıcılığından şüphe etmeliyiz. Charles Fourier
- Bir tanrı iddiası için yeterli kanıt olduğu an, ateist olmayı bırakırım. Ama şüpheciler olmaktan asla vazgeçmeyeceğim. Matt Dillahunty
- Bir' mümin ' ile karşı karşıya kaldığında, şüphecinin görüşlerini rasyonalistlerle karşılaştırmak benim için kolaydır. E. Haldeman-Julius

- Eğer bir insan kesin bilgiden yola çıkarsa, şüphelere ulaşır. Şüpheden başlamayı becerebildiğinde ise, kesin bilgiye ulaşır. Francis Bacon
- Görevimin ne olduğuna dair şüphelerin içinde yaşıyorum. Bana kalırsa bunda bir saygınlık var; çalışmaya devam etmekte. Federico Fellini
- Başkalarının dinlerinin kesinlikle sahte olduğunu biliyor olmanın verdiği güven bana kendi dinimden de şüphe etmeyi öğretti. Mark Twain
- Başkalarından şüphelenmek için neden göremedikleri noktalarda şüphe duyabiliyorsanız, ilerleme kaydediyorsunuz demektir. Chuang Tzu
- Bilim, kesinlik ve dolayısıyla olgunluk işareti olmadan yaşamaya hazır olmanın sonucudur. Şüphe ve gevşek uçları kucaklıyor. A. C. Grayling
- Bu dünyada, birçok öğrenilmesi kolay, faydalı hakikatler var. Biz bunlardan şüphe dahi etmeden boşu boşuna yaşayıp gidiyoruz! Kemal Tahir
- Birbirlerini tanımayan, birbirlerinden şüphe eden kitlelerin bulunduğu yerde ne sulhüsalah yani barış, ne de onurlu bir eşitlik olur. İlber Ortaylı
- Dinin kendine has özelliği olan kibirli bir katiyet değil, şüphedir. Şüphe mütevazidir. Ve bu da insanoğlunda olması gereken bir şeydir. Bill Maher
- Şüphe ve belirsizlikle yaşayabilirim. Bana kalırsa, yanlış olabilecek yanıtlara sahip olmaktansa hiç bilmemek çok daha ilginçtir. Richard Feynman
- Şüpheci, herhangi bir gerçeklik iddiasını sorgulamaya istekli olan, tanımda açıklık, mantıkta tutarlılık ve kanıtın yeterliliğini isteyen kişidir. Paul Kurtz
- Dünya, kendilerinden emin, kendi fikirlerinde güçlü, hiçbir şeyden asla şüphe duymayan aptalların ve doğal zorbalara çoğundan oluşur. Clarence Darrow
- Hiç bir şeye güvenilemeyeceği kanısındayım. Eğer siz güveniyorsanız şüphe yok ki yanılmaktasınız, çünkü hiç bir şey güvenilmeye değmez. Bertrand Russell
- Şüphencilik bir kriz halinden ibaret olup insan aklının bir öğreti değişikliğine geçişinde ortaya çıkan zihinsel bunalımın kaçınılmaz sonucudur. Auguste Comte
- Dünyanın neresinde olursa olsun, haksız yere birisinin suratına atılan tokadı kendi suratında hissetmeyen kişinin insanlığından şüphe ederim. Che Guevara
- Kutsal fikri basitçe herhangi bir kültürdeki en muhafazakar fikirlerden biridir, çünkü diğer fikirleri, şüpheyi, ilerlemeyi, değişimi, suç haline getirir. Salman Rüşdi
- Ben bir ahmaksam, en azından şüphe eden bir ahmağım ve bir insanı, kendi kendini kanıtlayan bir bilgeliğin kesinliği yüzünden kıskanacak değilim. Lord Byron
- Şüphencilik olmazsa, kutsal kabul edilen, ancak gerçekte gerçeklere dayanan hiçbir temeli olmayan, incelenmemiş inanç sistemlerine saplanıp kalabiliriz. Paul Kurtz
- Dünyadaki herkes -hiç şüphe etmeden- yaşamlarında yaptıklarının sonuçlarıyla karşılaşacaklarını anlasaydı. İnan bana, dünya bir gecede değişirdi. Richard Matheson
- Felsefeye giren zaten geleneksel imandan kopmuştur; rasyonellik ağır basmıştır, inançlarında şüphe ortaya çıkmıştır. şüphe ile iman da yan yana kalamaz. Yasin Ceylan
- İnsanların aksini iddialarına rağmen, dini iddiaları incelerken şüphencilik uygun bir şekilde uygulanmasının mutlaka ateizme yol açtığını düşünüyorum. Matt Dillahunty
- Küçük bir grup düşünceli, kendini adanmış yurttaşların dünyayı değiştirebileceklerinden şüpheleniz olmasın. Aslına bakarsanız, dünyayı değiştiren tek şey bu. Margaret Mead

- Özgürlük ve demokrasi kelimelerini sürekli duyduğunuz dakika şüphe edin. Gerçekten özgür memleketlerde kimse size özgür olduğunuzu, sürekli vurgulamaz. Jacques Fresco
- Dünyanın en büyük problemi, akılsız ve fanatik kişilerin kendilerinden son derece emin olması, buna karşılık zeki insanların sürekli şüpheler içinde olmasıdır. Bertrand Russell
- Şüpheciler “insanlar uçamaz” dediler, yapanlar; “belki, ama biz deneyeceğiz”. Ve en sonunda sabahın kızıllığında yükselirken inanmayanlar arkalarından seyrettiler. Bruce Lee
- İlerleme sağlamak için bilgisizlik ve şüpheyi kabul etmek büyük önem taşır. Çünkü ancak şüphemiz olduğunda yeni fikirler için yeni yönler bakma ihtiyacı duyarız. Richard Feynman
- Vatansever olduklarını söyleyenlere şüphelenmek güzel. Demokratik olduklarını söyleyenlere karşı şüphe duymak iyi olduğu gibi. Aslında her şeye karşı dikkatli olun. Diogo Mainardi
- Otoriteden başka hiçbir şeye dayanmayan dini kurallar, mucizeler, vahiyler, dinler şüphesiz insanoğlunun sadece çocukluk dönemine uygun kısa vadeli destekler. Arthur Schopenhauer
- Büyük bilim insanları belirsizliği çok iyi tolere eder. Hataları ve kusurları fark edecek kadar şüphe duyuyorlar, böylece öne çıkıp yeni ikame teorisini yaratabiliyorlar. Richard Hamming
- Hiç kimse yanılmaz değildir ve hiç kimse gerçek veya erdem üzerinde tekel olduğunu iddia edemez. Şüpheliğin kendisini yeni bir inanca çevirmeye çalışması çelişkili olacaktır. Paul Kurtz
- Şüpheciler, saçma da olsa, tüm dini ibadetlerin kökeninin, güneş ve ay gibi cansız nesnelere insanlığın desteği ve refahı için kullanılmasından kaynaklandığını ileri sürüyorlar. David Hume
- Din temelli ahlak dersi taslamanın şüphe götürmez özelliği, diğer insanların 'kendi özellerinde' neler yaptıkları (ve hatta düşündükleri) hakkında takıntılı biçimde kaygılanmaktır. Richard Dawkins
- Eğer dünya en parlak dahilerinin, bunlar içinde halkın bilgelik ve erdemlik kanısında bile en seçkin olanların din konusunda tamamen şüpheli olduğunu bilseydi şaşkınlıktan dona kalırdı. John Stuart Mill
- Bilim bilgi kütlesinden daha fazlası; bir düşünme tarzıdır. Evrenin kuşkuyla sorgulanma tarzıdır. Eğer şüpheli yaklaşmamak için otoriteye kuşkucu sorular soramıyorsak o zaman tam bir kaos içindeyiz. Carl Sagan
- Şüphelinin yaşam hakkında hiçbir yanılsaması ya da ölümsüzlük vaadine boş bir inancı yoktur. Buradaki ve şimdiki hayat tek bildiğimiz olduğundan, en mantıklı seçeneğimiz onu tam anlamıyla yaşamaktır. Paul Kurtz
- Bana bazı şeylerin aklımızı aşacağını söylese de, bu, saçmalıklara inanmama yol açmaz. Hiç şüphem yok ki aklımızı aşan şeyler var; ama aklımıza aykırı olan her şeyi ve ona zıt düşen ne varsa, cesurca reddediyorum. Denis Diderot

- Bilim hipotezler, fikirler, modeller kurar ve bunları eleştirerek ilerler. Bir bilim insanı devamlı sorgular ve şüpheciliği elden bırakmaz. Din ise; kanıtlanmamış, test edilmemiş inancı, sarsılmaz gerçeğe dönüştürür. Richard Dawkins
- Eğer ki bize bazı şeylerin doğru olduğunu iddia edenlere otorite sahiplerinden şüphe duymamızı sağlayan şüpheci sorular sorma becerisinde değilsek, bu durumda önümüze gelen ilk şarlatan politikacı veya dindara kanmaya açık oluruz. Carl Sagan
- Hayatlarındaki her şeye sürekli olarak şüphecilik uygulamak için çabalayan insanlar, hakikati gerçekten önemseyen ve yanlış olmayacak, önyargılı ve önyargılı ve ipucu olmayanlar; bunlar ihtiyacımız olan insanlar ve olması gerekiyor. Matt Dillahunty
- Sonunda duygusal ve fikirsel bir yaratık olduğuma karar verdim. Duygusal olarak bir ateistim. Tanrı'nın var olmadığını ispatlayacak delillerim yok, ama var olmadığına dair güçlü şüphelerim var ve bu yüzden de vaktimi harcamak istemiyorum. Isaac Asimov
- Tüm öğretmenlerin, an az ebeveynler kadar kaçındıkları bir diğer şey çocukları, anlattıklarına inanmaları yerine anlattıklarından şüphe etmeye ikna etmektir. Çünkü iyi öğretmenlerin yapması gerek budur. İyi ebeveynlerin yapması gereken de budur. Lawrence Krauss
- Tanıdığım bazılarına henüz akıl çağı gelmedi. Eleştiri, şüphe, itiraz, kanıt, argüman, soruşturma gelmedi. Ama çok mutlular. Polinezyalı yerliler de çok mutlu. Benim derdim mutluluk değil. Benim derdim bilinç. Benim derdim bilgi. Bilgi için, bilmek için yaşıyorum. Ahmet Arslan
- İnsan ırkının büyük bir bölümünün Tanrıya inanmadığını ve buna karşın gözle görülür bir ceza da çekmediğini gözlemliyorum. Şayet bir Tanrı olsaydı, onun varlığından şüphe ediyorlar diye alınganlık edecek kadar huzursuz bir kibre kapılacağını hiç sanmıyorum. Bertrand Russell
- Hayvanlara yapılanların dünyanın en kapsamlı soykırımı ve kölelik türü olduğundan hiç şüphem yok. Ve gün gelecek bugün hayvanlara yapılanlara; geçmişte siyahi insanlara, çocuklara, kölelere, kadınlara ve azınlıklara yapılanlara baktığımız gibi aynı iğrençlikle bakacağız. Gary Yourofsky
- Korku beyni felce uğratar. İlerleme cesarettten doğar. Korku inanır, cesaret şüphe eder. Korku yere düşer ve dua eder. Cesaret ayakta durur ve düşünür. Korku kaçır, cesaret ilerler. Korku barbarlıktır, cesaret uygarlık. Korku tanrılara, şeytanlara, ruhlara inanır. Korku dindir. Cesaret bilim. Robert Ingersoll
- Her çağda ya karşıt delillerle tespit edilen ya da absürtlükleriyle ortaya çıkan sahte mucizeler, kehanetler ve doğaüstü olayların birçok örneği, insanlığın olağanüstü ve harikulade olana olan güçlü eğilimini yeterince kanıtlıyor ve makul olarak bu türden tüm ilişkilere karşı şüphe uyandırmalıdır. David Hume
- Kozmoloji üzerine ne zaman ders verilse, ben büyük patlamadan önce ne olduğunu sık sık sormuştum. Önce'nin olmadığı, şüpheyle karşılaşılır. Çünkü büyük patlama zamanın ortaya çıkışını sağladı, birşey ona sebep olmuş olmalıdır. Fakat neden' ve etki' zamana ait kavramlardır. Ve zamanın varolmadığı durumlara uygulanamazlar. Bu yüzden soru anlamsızdır. Stephen Hawking
- Tutarsızlık, tereddüt, şüphe, acı, batıl inanç, gelecekte hatta öldükten sonra bile neler yaşayacağımıza ilişkin kaygılar, hırs, açgözlülük, kıskançlık, çekememezlik, azgınlık;

delice, iflah olmaz arzular, savaş, yalanlar, sadakatsizlik, dedikodu, merak.. Biz insanlar bunlarla donatılmışız. Vasat düzeydeki tutarsız mantığımızla, öğrenme ve yargılama kapasitemizle övünüp duruyoruz; oysa ne gariptir ki bunlar karşılığında ödediğimiz bedel haddinden fazla... Michel de Montaigne

- Çağlardan beri, bir tarafta aklın ve düşüncenin izinde birkaç cesur insan ve diğer tarafta cahil büyük bir dindar kitle arasında ölümcül bir çatışma devam ediyor. Bu, bilim ve imanın savaşı. Çok az insan mantığa, onura, adalete, özgürlüğe, bilinene ve bu dünyadaki mutluluğa; bir çoğu önyargıya, korkuya, mucizelere, köleliğe, bilinmeyene ve ölümden sonraki sefalete güvendi. Çok az kişi "Düşün", bir çok kişi "Diz çok ve iman et!" dedi. İlk şüphe ilerlemenin beşiği oldu, ve bu ilk şüpheden, insan ilerlemeye başladı. Robert Ingersoll
- Missouri Synod Lutheran kilisesinde büyüdüm. Hıristiyanlığın gerçek din olduğu konusunda hiç şüphem yoktu. Yaşım ilerledikçe (lise, kolej), daha çok Fundamentalizm'e yönelmeye başladım. Üniversiteden mezun olduktan sonra ilk bilgisayarımı aldım ve Prodigy'ye abone oldum. Ben her zaman LDS ve diğer 'kültür' kurullarında, cehenneme giden yolda olduklarına ikna oldum ve onları kurtarmak için onlara gerçeği getirmek benim işimdi. Sonunda "İnanç İnancını Kaybettim" yazan bir ateistle karşılaştım. Bunu, ateistleri daha iyi anlayarak onları Hıristiyanlığa daha başarılı bir şekilde dönüştürebileceğim niyeti ile yaptım. Bir haftasonu kitabı okudum ve okuduğum şeye şok oldum. Bu şeyleri daha önce hiç duymamıştım. Hemen Hıristiyanlığa olan inancımı kaybettim. Dan Barker
- Komünist ahlak diye bir şey var mı? Elbette var, buna hiç şüpheniz olmasın! Kendimize özgü ahlak anlayışımızın olmadığını söyleyen burjuvazi, biz komünistleri, her türlü ahlak anlayışını reddetmekle suçlamaktadır. Bu ortalığı karıştırmak, işçi ve köylülerin akıllarını karıştırmak için özenle seçilmiş bir yöntemdir. Biz hangi anlamda, hangi açıdan ahlak görüşüne, hangi ahlak anlayışına karşı çıkıyoruz? Ahlakı, tanrı buyruğu olarak algılayan ve ruhani nedenlere dayandıran burjuvazinin ahlak tanımına karşı çıkıyoruz. Bu noktada, kuşkusuz tanrıya inanmadığımızı, din adamlarının, toprak ağalarının ve burjuvazinin kendi çıkarları yönünden tanrının adından yararlandıklarını bildiğimizi söylüyoruz. Ahlak anlayışlarını, ahlakın olması gereken ilkelerine değil, tanrının buyruklarına, tanrı buyruğuna pek benzeyen idealist veya yarı idealist sözlere dayandırdıklarını söylüyoruz. İnsan dışı ve sınıf dışı kavramlarla ilişkilendirilen her türlü ahlak anlayışına karşıyız. Vladimir Lenin

Son Söz

- Geleneksel bilgelik olan her şeye karşı şüpheli bir tavır alarak başlayın. Noam Chomsky
- Asla şüphe etmeyen insan asla düşünmez. Rüzgârda saman, denizde zavallı gibidir. George W. Foote
- Çocuklara, şüphe etmemeleri gerektiğini öğretmenin yaratacağı trajediyi bir düşünün. Clarence Darrow

- Şüphecilik , doğruya giden ilk adımdır. Genel olarak uygulanmalıdır, çünkü bu mihenk taşıdır. Denis Diderot
- Şüpheci gerçek bir bilim insanıdır: Yalnızca kendisinden ve yorumlarından şüphe duyar, ancak bilime inanır. Claude Bernard
- Başkalarının dinlerinin kesinlikle sahte olduğunu biliyor olmanın verdiği güven bana kendi dinimden de şüphe etmeyi öğretti. Mark Twain
- Dinin kendine has özelliği olan kibirli bir katıyet değil, şüphedir. Şüphe mütevazidir. Ve bu da insanoğlunda olması gereken bir şeydir. Bill Maher